

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.096/2015/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a **felszámoló szervezet neve, székhelye, felszámolóbiztos neve** által meghatalmazott **jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **felperes neve,,f. a.”** felperes **székhelye** felperesnek – a Dr. Matyi Mária Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Balogh Ádám ügyvéd) által képviselt **alperes neve, címe** alperes ellen kölcsönszerződésből eredő követelés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2014. november 3. napján kelt, 15.P.20.786/2014/9. számú ítélete ellen az alperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét az alábbiak szerint újraszövegezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 105.383.532,- (Egyszázötmillió-háromszáznolcvanháromezer-ötszázharminckettő) Ft-ot, továbbá 82.000.000,- (Nyolcvankettőmillió) Ft után a kifizetésig, de legfeljebb a **A...** Kft. adós ellen folyó felszámolási eljárásban a zárómérleg benyújtásáig a mindenkori jegybanki alapkamat évi 11 %-kal növelt mértékű ügyleti és késedelmi kamatát.

A perköltségre és illetékre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 200.000,- (Kettőszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A perben nem álló **A...** Kft., mint kölcsönvevő 2010. június 2-án kötött kölcsönszerződést a felperesi pénzintézettel, amely 82 millió forint szabad felhasználású kölcsönt folyósított részére. A kölcsön lejáratának szerződésben meghatározott időpontja: 2025. június 2. napja. A szerződést az alperesi magánszemély, valamint a **B...** Kft. készfizető kezességvállalása biztosította. Alperes a szerződéskötéskor, kezességvállalása idején a kölcsönvevő adós egyik ügyvezetője volt. A szerződő felek a kölcsön további fedezeteként az adós tulajdonát képező **település neve**, 0257/1. helyrajzi számú ingatlanra jelzálogjogot alapítottak, valamint a szerződésben pontosan körülírt ingóságokra (gépekre, ipari berendezésekre) is zálogjogot telepítettek. A szerződés 19/b. pontja szerint a felek megállapodtak abban, hogy egymás közti kapcsolattartásuk során valamennyi értesítést és nyilatkozatot írásban közölnek egymással, ennek módjaként kikötötték az ajánlott vagy tértivevényes postai küldemény megküldését azzal, hogyha az adós címváltozás-bejelentési kötelezettségének elmulasztása miatt postai úton nem kézbesíthetők a szerződéssel kapcsolatos jognyilatkozatok, úgy azok ez esetben közöltnek tekintendők, a küldemény feladását követő 5.

napon. Közlötnie kell tekinteni a jognyilatkozatot akkor is, ha szabályos címzés mellett a posta a kézbesítés eredménytelen megkísérlését követően „nem kereste” jelzéssel küldi vissza a nyilatkozatot tartalmazó küldeményt a hitelezőnek. A felek a kölcsönösszeg utáni ügyleti kamat mértékét akként határozták meg, hogy az a mindenkori jegybanki alapkamat + 5 % évi kamat, a késedelmi kamat mértéke pedig az ügyleti kamaton felül további 6 %.

Az adós 2011. október 5-ig 3.587.748,- Ft erejéig tett eleget kölcsöntörlesztési kötelezettségének, ezt követően további befizetés felperes részére nem történt.

A felperes ellen 2011. október 12-i kezdő időponttal felszámolást rendeltek el, a felperesi felszámolóbiztos 2013. január 24-én írásban szólította fel a hátralékos törlesztő részletek megfizetésére az egyenes adóst. Ennek eredménytelensége nyomán 2013. március 19-én írásban azonnali hatályú felmondást adott ki, melyet az adós szabályszerű címzés ellenére nem vett át, a posta a felmondást tartalmazó küldeményt „címezett nem kereste” jelzéssel küldte vissza a feladóhoz. Az alperesi készfizető kezest a felmondásról ugyancsak 2013. március 19-én kelt felszólító levélben tájékoztatta a felszámolót, és az összesített, 105.383.532,- Ft összegű teljes követelés kiegyenlítésére is felhívta a felszólító levél kézhezvételétől számított 15 napos határidőszabás mellett. Az alperes részére szabályszerű címmel kiadott fizetési felszólítást tartalmazó postai küldeményt a posta „címezett értesítés ellenére a postán nem vette át” jelzéssel küldte vissza feladóhoz.

A perben nem álló **B... Kft.** - másik készfizető kezes - 2013. október 1-től végelszámolás alá került, itt felperes hitelezőként nem jelentkezett be.

A főadós **A... Kft.** ellen 2013. október 1-jétől van folyamatban végelszámolás, ahol felperes hitelezői igényt jelentett be, melyet a végelszámoló 2014. szeptember 30-i írásbeli visszaigazolásával 121.692.001,- Ft vonatkozásában elismert és nyilvántartásba vett. A főadóssal szemben 2014. szeptember 9-i keltezésű 6.Fpk.01-13-005404/14. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék megállapította a fizetéseképtelenséget és elrendelte a felszámolás lefolytatását.

A felperes keresetében kérte az alperes, mint készfizető kezes kötelezését 82 millió forint kölcsöntőke, a felmondásig lejárt és meg nem fizetett 22.507.650,- Ft ügyleti kamat, 819.922,- Ft késedelmi kamat, és 55.960,- Ft felmerült költség megfizetésére, valamint a tőkeösszeg után a felmondás napját követő naptól, 2013. március 20-tól a kifizetés napjáig terjedő időre a szerződés szerinti mértékű évi ügyleti és késedelmi kamat megfizetésére. Keresetének indokaként előadta, hogy az egyenes adóstól megtérülés nem történt, a szerződés felmondása nyomán a teljes vissza nem fizetett kölcsönösszeg és az ahhoz kapcsolódó kamatok és költségek egy összegben esedékessé váltak, melyet az alperes készfizető kezesként, helytállási kötelezettsége folytán köteles megfizetni.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődlegesen vitatta a szerződés felmondásának és az irányában történt fizetési felszólítás hatályos közlését. Álláspontja szerint a felmondás hatályosulásának időpontja nem meghatározó, így a kereset idő előtti. Sérelmezte, hogy a **B... Kft.**, másik kezes ellen a követelés behajtása iránt nem intézkedett a felperes, ezzel lemondott a követelést biztosító olyan jogról, amelynek alapján teljesítése esetén a rá átszálló követelésre kielégítést kaphatott volna. Álláspontja szerint a felperes, mint jogosult hibájából, mulasztásából vált a követelés az adóssal szemben behajthatatlanná, mivel 2011. őszén már közhiteles adatokból megállapítható volt, hogy adóvégrehajtás volt folyamatban a főkötelezettel szemben, ehhez képest azonban csak két év elteltével, 2013-ban mondta fel a szerződést a felperes. Vitatta a keresetben levezetett késedelmi kamatszámítást is. Állította, hogy a felmondási nyilatkozat közlését követő 15 napos fizetési határidő eredménytelen elteltét követő naptól következett be a fizetési késedelem, késedelmi kamat csak ezen későbbi időponttól érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint marasztalta felperes javára alperest. A kereset jogalapját vizsgálva megállapította, hogy a főadós a szerződés 16. pontja szerinti súlyos szerződésszegést valósított meg a kölcsöntörlesztés beszüntetésével, ezzel megnyílt felperes számára az azonnali hatályú felmondás lehetősége. Ennek közlése a szerződés 19. pontjában

rögzített szabályokra figyelemmel hatályosnak tekintendő, annak ellenére, hogy a főadós, illetve az alperesi kezes a felszólítást nem vette át. E körben utalt a bíróság azon bírói gyakorlatra is, mely szerint a felmondás akkor is közöltnek tekinthető, ha azért nem jut az érdekelt fél tudomására, mert az azt tartalmazó irat átvétele az érdekelt hibájából hiúsul meg. A hatályosan közölt felmondás kiváltotta a szerződés megszűnésének jogkövetkezményét, ezáltal a felperes a főadóssal valamint a két készfizető kezessel szemben választása szerint érvényesíthette a teljes egy összegben esedékessé vált követelését. A bíróság álláspontja szerint a perbevont alperes készfizető kezesi, helytállási kötelezettségét nem érintette az, hogy a másik készfizető kezessel szemben indult végelszámolási eljárásban a felperes követelést nem érvényesített. A tényállásból kiemelte ugyanakkor, hogy a felperes a főadóssal szemben folyó felszámolási eljárásban hitelezői igénybejelentéssel élt és azt vissza is igazolták, így jogvesztés nem áll fenn, a követelés a választása szerinti készfizető kezessel szemben érvényesíthető. A készfizető kezes perlésekor a követelés joga fennállt, a főkötelezettel szemben utóbb bekövetkező jogvesztésnek pedig már nem lehet kihatása a készfizető kezes teljesítési kötelezettségére. Megjegyezte a bíróság, hogy a készfizető kezes a Ptk. 274. § (2) bekezdésére tekintettel egyébként sem kérheti, hogy a hitelező a tartozás behajtását előbb a főadóstól kísérelje meg. A Kúria 1/2010. (VII. 30.) Polgári Jogegységi határozatára utalva kitért még arra, hogy a felszámolási eljárásban bekövetkező jogvesztés az ellene ezt megelőzően indított perben a készfizető kezeset a teljesítés alól nem mentesíti, mert a jogvesztést a saját szerződésszerű magatartásával, a jogosult követelésének teljesítésével egyébként elháríthatta volna. A késedelmi kamatszámítást sérelmező alperesi ellenkérelemhez kapcsolódóan megállapította, hogy a keresetben megjelölt kezdő időpont helyes, a felmondásban szereplő 15 napos fizetési határidőnek a késedelembe esés időpontjára nézve nincs jelentősége, a hitelező felperes a 15 napos határidő eredménytelen eltelte esetén intézkedhetett a követelés behajtása iránt. A késedelembe esés azonban már a felszólítással bekövetkezett. Megállapította továbbá, hogy a felperes hatályos fizetési felszólítása miatt az alperesi kezes a költségekért és az egyéb igényérvényesítési költségekért is felel, a Ptk. 273. § (2) bekezdése jelen esetben nem alkalmazható.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatta le teljes körűen a bizonyítási eljárást, indokolatlanul utasított el több felperesi bizonyítási indítványt. Érdemben azt sérelmezte, hogy a felperes a B... Kft.-vel szemben igényt nem érvényesített, ezzel fontos fedezetről, biztosítékról mondott le, mely alperes számára hátrányos helyzetet teremtett. A másik készfizető kezesi társaság úgy szűnhet meg, hogy az igény vele szembeni érvényesítésének lehetősége alperes számára is elvész. A követelés felperes hibájából vált behajthatatlanná. Külön sérelmezte azt is, hogy a felperes több év alatt mindössze egy fizetési felszólítást küldött, a főadóssal szemben pedig határozott, érdemi igényérvényesítésre nem került sor, és a hosszabb idő eltelte miatt ez lényegében már esélytelenné vált. Kifogásolta, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt sem, hogy milyen egyéb biztosítékokról mondott le a felperes és hogy hibájából részben vagy egészben ezáltal behajthatatlanná vált a követelés. Továbbra is fenntartotta, hogy a késedelmi kamatfizetés kezdő napja a felmondás hatályosulásának napja, ami pontosan nem meghatározható, ezt felperesnek kellett volna bizonyítania.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Vitatta, hogy lemondott volna a másik kezessel szembeni igényérvényesítés jogáról, e körben hiányolta az alperesi állítások bizonyítékokkal való alátámasztását. A főadóssal szemben már a végelszámolási eljárásban hitelezői igényt jelentett be, ezzel kapcsolatos iratokat a per során becsatolta. A késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját illetően fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját. Előadta továbbá észrevételében, a jogi képviselővel rendelkező alperes nem hivatkozhat arra, hogy a bizonyítási teherről történő tájékoztatást a bíróság elmulasztotta irányában.

Az elsőfokú bíróság sem anyagi jogi sem eljárásjogi szabályt nem sértett, a tényállást a bizonyításhoz szükséges mértékig feltárta.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően foglalt állás az egyenes adóssal szemben közölt felperesi felmondás tárgyában, az a szerződés 19. pontjában rögzített kikötésre tekintettel hatályosan közöltnak tekintendő, alkalmas volt a szerződés megszüntetésének kiváltására (Ptk. 321. § (1) bekezdés). A felperes ezáltal az egyenes adós, valamint a kezesek irányában a kölcsön teljes egyösszegű, járulékokkal együtt történő visszakövetelésére jogosulttá vált, követelése 2013. március 19-től kezdődően esedékes. Az egyenes adós és az alperes, mint készfizető kezes az irányában szintén hatályosan közölt fizetési felszólításra tekintettel ezen időponttól kezdődően estek késedelembe (Ptk.298. § b) pont), így alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozik arra, hogy a kamatfizetés kezdő napja nem bizonyított.

Az ítéletábra nem találta elfogadhatónak azt, hogy a másik kezessel szemben folyó végelszámolás során a hitelezői igénybejelentés elmaradása joglemondásként lenne értelmezhető. A főkötelezett ellen megindult felszámolási eljárásban a hitelezővel szemben bekövetkezett jogvesztés, a készfizető kezessel szemben ezt megelőzően indított perben a készfizető kezest nem mentesíti a teljesítés alól, mert a jogvesztést a saját szerződésszerű magatartásával – a jogosult követelésének teljesítésével – ő maga már elháríthatta volna (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) EBH 2010/2241. szám alatt közzétett elvi határozat). Egyébként is csak olyan jogról való lemondás vezethet a kezes Ptk. 276. § (2) bekezdése szerinti szabadulásához, amely a kezes teljesítése esetén a követelés kielégítését ténylegesen lehetővé tette volna. Az a körülmény, hogy a felperes a másik kezessel szembeni végelszámolási eljárásban nem jelentkezett be hitelezőként, joglemondásként nem értékelhető, felperes jogosultként szabadon választhatott, hogy melyik készfizető kezessel szemben kíván igényt érvényesíteni, figyelemmel azok kötelezettségének egyetemlegességére (Ptk. 335. § (1) bekezdés). A helytállást követően illeti meg a kezest az egyenes adóssal, vagy másik kezessel szemben megtérítési igény, melytől az alperes nem vált elzárttá azáltal, hogy a felperes a végelszámolásban nem jelentett be hitelezői igényt. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 1998/546. szám alatt közzétett eseti döntése a fellebbezésben hivatkozottakon túl kiterjed arra is, hogy nem minősül a biztosíték alapjául szolgáló jogról való lemondásnak az, hogy ezt a jogot adott esetben a jogosult nem gyakorolta. A jogérvényesítés lehetősége fennmaradt, a készfizető kezes alperes az ellene indított perben mentesülése érdekében nem hivatkozhat sikerrel arra, hogy a követelés utóbb esetlegesen behajthatatlanná válik, ha a jogosult igényének kielégítésével a követelést már hamarabb megszerezhetné és behajthatta volna (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 2011/344. szám alatt közzétett eseti döntése). A főadóssal szembeni igényérvényesítés elhúzódása jelen esetben azért irreleváns, mert a készfizető kezes írásbeli megintése, fizetési felszólítása a szerződési szabályok szerint hatályosan megtörtént, még a felmondással egy időben (BDT 2015/5/73. szám alatt közzétett eseti döntés).

Az érdemben helytálló döntésen alapuló ítélet rendelkező része azonban korrigálásra szorult. Az ítéletábra a keresetben több tételben felsorolt marasztalási összegeket egyesítve tüntette fel az újrászövegezett ítéletben, melyből a tőkeösszeg után állapított meg ügyleti és késedelmi kamatot is tartalmazó, vegyes kamatfizetési kötelezettséget (Ptk. 301. § (3) bekezdés). A késedelmi kamatfizetési kötelezettség időtartamát tekintve lényeges tényállási körülmény, hogy az egyenes adós felszámolás alá került. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában erre helyesen tért ki, mivel figyelembe kell venni a Cstv. 35. § (2) bekezdés b) pontjában rögzített rendelkezést, mely szerint az adóssal szembeni pénztartozások után az eredeti lejáratú időtől a kiegyenlítésig, vagy legfeljebb a felszámolási zárómérleg elkészítésének időpontjáig van lehetőség érvényesíteni késedelmi kamatot.

E korlát kimondása a járulékos kötelezett kezes marasztalása esetén is szükséges. Az elsőfokú ítélet rendelkező részében a tőkeösszeg utáni késedelmi kamat fizetésre kötelezésben feltüntetésre került a „kifizetésig járó” kifejezés, mely nem állt így összhangban az azt követő bekezdéssel, mely a felszámolási zárómérleg benyújtásáig terjedően rögzítette a kamatfizetési kötelezettség időtartamát. Az ítéletábra ezt is szükségesnek találta kiigazítani a rendelkező rész újraszövegezésével, míg egyebekben az ítéletet helybenhagyta (Pp. 253. § (2) bekezdés).

Az alaptalanul fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró és fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket ugyancsak az alaptalanul fellebbező alperes köteles utólagos külön felhívása az állam részére megfizetni (Pp. 78. § (1) bekezdés, 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés).

S z e g e d, 2015. június 4. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

. Dobler László sk.
előadó bíró

. Béri András sk.
táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő